

ГІГІЄНІЧНА ОБРОБКА РУК ЯК ОДИН З ВАЖЛИВИХ ЗАХОДІВ ІНФЕКЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Місюрьова С.В., Тумановська А.В., Свід Н.О.
Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Актуальність. Згідно даним Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), інфекції пов'язані з наданням медичної допомоги (ІПМД) – є основною проблемою безпеки пацієнтів. Їх запобігання має бути пріоритетом для медичних установ, які зобов'язані забезпечити більш безпечну медичну допомогу. Належна гігієна рук - це першочерговий захід, який довів свою ефективність у запобіганні ІПМД, а також у поширенні антибіотикорезистентних штамів збудників і попередженні виникнення інфекційних захворювань в організаціях охорони здоров'я. За даними ВООЗ до 80% ІПМД передаються через руки медичних працівників. Практичний досвід і величезна кількість публікацій, присвячених питанням обробки рук медперсоналу, показують, що ця проблема залишається актуальною в даний час.

Мета. Дослідження дотримання режиму інфекційної безпеки в Лабораторії клінічної діагностики Клініко-діагностичного центру НФаУ за допомогою дезінфікуючих засобів.

Матеріали і методи. Порядок проведення антисептики рук в нашій країні в даний час визначено наказом МОЗ України № 798 від 21.09.2010 «Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу"» і повністю відповідає міжнародному стандарту EN-1500. Згідно цього наказу у кожній кімнаті медичного закладу повинно бути наступне обладнання для гігієни рук: водопровідна вода; умивальник з холодною і гарячою водою та змішувачем; рідке мило з нейтральним значенням рН; спиртовий антисептик; засіб догляду за шкірою; нестерильні та/або стерильні одноразові рушники чи серветки; дозуючі пристрої для миючих та дезінфікуючих засобів, засобів для догляду за шкірою; ємкості для використаних рушників та серветок; рукавички гумові одноразові нестерильні та/або стерильні.

Результати і висновки. Обробка шкіри рук включає в себе ряд взаємодоповнюючих способів (рівнів): миття рук, гігієнічна і хірургічна антисептика шкіри рук, кожен з яких відіграє свою роль в попередженні виникнення інфекцій. Слід зазначити, що мета способів обробки рук не підміняти одне одного, а саме взаємно доповнювати. Так, миття рук дозволяє зробити механічну очистку від органічних і неорганічних забруднень і тільки частково видалити з шкіри транзиторну мікрофлору. При цьому повинні використовуватися мила, які завдадуть найменшої шкоди шкірі. Це - рідкі, рН нейтральні мила, що містять бактерицидні та фунгіцидні компоненти, а також добавки, які пом'якшують і звожують шкіру. Гігієнічна антисептика шкіри рук також має на меті знищення транзиторної мікрофлори шкіри. При цьому сама процедура обробки включає в себе нанесення антисептика на руки в кількості 3 мл і ретельного втирання в долоні, тильні і міжпальцеві поверхні шкіри рук протягом 30-60 сек до повного висихання, суворо дотримуючись послідовності рухів згідно з європейським стандартом обробки EN-1500. На теперішній час застосування антисептиків на основі спиртів – найбільш ефективний у відношенні збудників ІПМД і сумісний зі шкірою - визнається ВООЗ «золотим стандартом». У Лабораторії клінічної діагностики Клініко-діагностичного центру НФаУ суворо дотримується порядок проведення антисептики рук згідно Наказу МОЗ України № 798 від 21.09.2010. Відповідно до Наказу у кожній кімнаті Лабораторії, де проводиться робота з біологічним матеріалом, обов'язковим є умивальник з холодною і гарячою водопровідною водою, на яким розташовані графічні зображення техніки виконання звичайного миття рук та техніки антисептичної обробки рук, а також антисептичні засоби, які зареєстровані в Україні в установленому порядку: рідке мило з нейтральним значенням рН та спиртовий антисептик «Стерилліум класік пур» або «АХД 2000 експрес» у дозуючих пристроях; захисний крем для догляду за шкірою «Вінсепт»; нестерильні одноразові рушники чи серветки; рукавички гумові одноразові нестерильні та ємкості для використаних рушників, серветок і рукавичок. Таким чином, гігієнічна обробка рук, яка є одним з важливих заходів інфекційної безпеки у Лабораторії клінічної діагностики КДЦ НФаУ здійснюється на високому рівні.